

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-11-08
Besvaras senast
2017-11-22

Till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:113 Möjlighet till fler organdonationer

I en debattartikel i Aftonbladet den 9 oktober 2017 konstaterade socialminister Annika Strandhäll att patienter dör i väntan på ett nytt organ. Det är tyvärr ett riktigt konstaterade. Just nu väntar fler än 800 personer på ett eller flera nya organ, och precis som ministern skrev i sin artikel dör i genomsnitt en person i veckan medan de väntar. Givet denna mycket allvarliga situation kan man förvänta sig att regeringen jobbar hårt och intensivt för att få fler att göra sin vilja att donera organ känd och för att möjliggöra för fler organtransplantationer. Dessvärre tvingas jag konstatera att så inte verkar vara fallet. Regeringen är märkligt passiv. Konkreta åtgärder och förslag från regeringen lyser med sin frånvaro.

I september 2015 överlämnade utredningen om donation- och transplantationsfrågor sitt slutbetänkande *Organdonation. En livsviktig verksamhet* (SOU 2015:84) till regeringen. Betänkandet har sedan varit ute på remiss till och med den 15 mars i fjol.

Vi är många som sedan remisstiden gick ut otåligt och förväntansfullt har väntat på att regeringen ska lägga fram förslag till ny lagstiftning och vidta andra åtgärder som underlättar organdonation och som får fler svenskar att göra sin vilja till donation känd.

Trots att drygt två år har passerat sedan utredningen om donations- och transplantationsfrågor överlämnade sitt slutbetänkande har inget skett, och nu låter socialministern, i ovan nämnd debattartikel, meddela att regeringen underkänner det underlag som utredningen arbetat fram. Regeringen menar att underlaget inte håller juridiskt. Det är möjligt att flera av utredningens förslag inte håller måttet för att direkt kunna omsättas i skarpa lagförslag, men varför har det tagit regeringen så lång tid att komma till denna slutsats? Och varför har regeringen inte låtit komplettera gjord utredning i syfte att åtgärda de juridiska brister som man menar finns i utredningens lagstiftningsförslag?

Till saken hör också att slutbetänkandet *Organdonation. En livsviktig verksamhet* inte heller bara innehåller förslag om lagändringar utan också förslag och slutsatser rörande bland annat sjukvårdens organisation och informationen till allmänheten. Bland annat konstaterades i slutbetänkandet att den avgörande faktorn för att höja donationsfrekvensen är att förbättra de organisatoriska förutsättningarna inom sjukvården. Här pekar utredningen

särskilt på behovet av ökad nationell styrning och samordning. Tar regeringen dessa slutsatser och förslag vidare eller har regeringen förpassat hela utredningen till papperskorgen?

Ungefär åtta av tio svenskar uppger att de är positivt inställda till organdonation. Betydligt färre har dock gjort sin inställning känd. Det finns i dag flera sätt att göra sin inställning känd: att anmäla sitt ställningstagande till donationsregistret, informera närstående eller fylla i ett donationskort. I dag är det endast 16 procent av befolkningen som registrerat sin inställning i donationsregistret. Den siffran behöver höjas, och därför behöver det bli lättare att anmäla sig till registret och informationen till allmänheten utvecklas.

Med anledning av ovanstående har jag följande frågor till socialminister Annika Strandhäll:

1. Varför har det tagit regeringen ett och ett halvt år att komma till slutsatsen att förslagen i slutbetänkandet *Organdonation. En livsviktig verksamhet* (SOU 2015:84) inte håller juridiskt?
2. Slutbetänkandet *Organdonation. En livsviktig verksamhet* gör gällande att bättre statlig styrning och ökad nationell samordning är viktig för att öka antalet organdonationer. Vilka åtgärder har ministern vidtagit, och vilka ytterligare åtgärder avser ministern vidta, i syfte att uppnå detta?
3. Hur ser ministern på möjligheten att underlätta anmälan till donationsregistret genom att möjliggöra anmälan i samband med pass-, id-korts- och körkortsansökan?
4. Vilka andra än ovan konkreta åtgärder avser ministern att vidta för att underlätta organdonation och för att få fler svenskar att göra sin vilja till donation känd?

.....

Johan Hultberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders